

[Sigsgaard.]

det kan jo være, at de skaffer sig muligheder; det ved man ikke.

Endelig bør der tages fat på finansieringen, og dér arbejder vi i mit parti med nogle forslag, men det skal jeg ikke komme nærmere ind på nu, men, vende tilbage til ved en senere lejlighed.

Der er nogle mindre ting, som jeg synes, vi må have med på vejen. Hr. Arne Larsen har allerede nævnt ideen fra Sverige med, at man fra det offentliges side skulle kunne ekspropriere boligejendomme, der er dårligt vedligeholdt og ikke bliver bedre vedligeholdt til trods for påbud. Det er jeg enig i. Vi må også have gennemført en stærkt udvidet lejekontrol. I dag har vi jo faktisk ikke lejekontrol; vi bør have lejekontrol og lejerindflydelse. Endelig er tiden vel inde til en offentligt kontrolleret boliganvisning, ikke bare kontrolleret af kommunalpolitikere, men virkelig kontrollabel for offentligheden.

Sådanne reformer ville være en begyndelse til en ændring af magtforholdene. De ville stille arbejdere og funktionærer og deres ligestillede stærkere, og de ville svække kapitalens magt. Det egentlige boligproblem består jo i, at strukturen gør, at de dårligst stillede altid vil blive henvist til de dårligste lejligheder.

Fra SFs og socialdemokratiets side er der fremført mange gode forslag og ideer i dag og tidligere, som vi også i VS kan støtte, men de fleste af dem har det tilfælles, at de ikke rigtig rækker ved grundstrukturen, de rører ikke direkte ved den private ejendomsret til andres boliger, de antaster ikke byggematerialeindustriens monopoler tilstrækkeligt, og de eliminerer ikke finanskapitalens dominerende stilling; de antaster den, men de eliminerer den ikke. Selv om de altså hver for sig kan være gode, er de som helhed utilstrækkelige efter min opfattelse. Rentesikringen f. eks. har den bivirkning, at den giver finanskapitalen mulighed for at sætte den effektive rente yderligere op. Hvis der ikke blev grebet ind med rentesikring og boligsikring, ville de fleste nye lejligheder ikke kunne lejes ud til de gældende priser — det turde alene fremgå af den kendsgerning, jeg nævnte før, at prisen på en familiebolig i København svarer til en årsindkomst — og så måtte priserne altså sættes ned. Nu behøver kapitalen ikke det, tværtimod kan lejen gradvis sættes

op, sådan lidt forsigtigt, og så må staten træde til og forbedre boligsikringsordningen f. eks. og måske også engang rentesikringsordningen; i hvert fald i det hele taget forhøje støtten til byggeriet. Når støtten så er forhøjet og det igen bliver muligt at leje lejlighederne ud, får lejen lige en tand til, renten bliver sat op, eller hvordan det nu klares, og så må staten igen træde til med nye støtteordninger, og på den måde får man altså en skrue uden ende.

Disse støtteforanstaltninger er derfor utilstrækkelige. De gavner i sidste ende industrien, mestrene; jordejerne, finanskapitalen. Skal situationen virkelig ændres, må der gribes direkte ind over for byggeindustrien og kapitalen; det har desværre ingen af de gamle partier vist nogen vilje til, og derfor skal man heller ikke vente afgørende ændringer i boligpolitikken, desværre.

Om de enkelte lovforslag har jeg ikke mange yderligere bemærkninger. En del af, hvad jeg har sagt, går jo på lovforslagene, og i øvrigt er der sagt så meget om dem og så mange ting, som jeg kan tilslutte mig, at der ikke er så forfærdelig meget at tilføje.

Boligsikringen er som sagt en nødløsning, der først og fremmest gavner kapitalen. Bedre ville det være at skære byggepriserne og finansieringsudgifterne ned, sådan som jeg for et øjeblik siden foreslog det. Man kunne jo også spørge: hvem betaler egentlig boligsikringen? Ja, det gør lønarbejderne og deres ligestillede selv for størsteparten; altså, den gruppe, den klasse, der nyder godt af ordningen, betaler den egentlig selv for størsteparten. Vi har ikke nøje beregninger over det, men når man hører alle de smukke ord om boligsikringen, kommer man til at tænke på Storm P.s tegning helt tilbage fra 1920'erne eller 1930'erne af den tykke, velnærede mand, der fodrer en stakkels hund med en afskåret stump af dens egen hale. Det er lidt af det samme, der sker med disse støtteordninger. Det er kapitalen, der snupper gevinsten ved dem. Med den nuværende boligpolitik er boligsikringen nødvendig, men det er den nuværende boligpolitik, der bør laves helt om; blev den det, ville alle sikringsordningerne blive overflødige, eller for at sige det på en anden måde: boligpolitikken burde være sådan, at boligsikringsordninger og den slags var overflødige. Alene det, at der er brug for sikringsordninger, viser jo, at der føres en gal